

REFERAT |KRS| Formannskapet (2011-2015) d. 30-05-2012

Møtedato Onsdag d. 30. maj 2012 kl. 09:00

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteprotokoll 16.05.12.....	3
Kristiansand Ungdomsutvalg. Rapport 2010 & 2012.....	5
Høringsuttalelse - Jernbaneverkets høyhastighetsutredning 2012.....	7
Årsregnskap 2011 - Kristiansand kommune.....	14
Årsrapport 2011 Kristiansand kommune.....	19

Sak 52/12: Godkjenning av møteprotokoll 16.05.12

Vedlegg

Møteprotokoll. FORMAN, 16052012 0900, Ordinært møte.

Dato: 21.05.12
Saksnr.: 201200004-47
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
30.05.2012

Godkjenning av formannskapets møteprotokoll 16.05.12

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet godkjenner møteprotokoll fra formannskapets møte 16.05.12.

Kristin T. Andresen
Organisasjonsdirektør

Anne Lise H. Aabø
Formannskapssekretær

Trykte vedlegg: Formannskapets møteprotokoll 16.05.12

Sak 53/12: Kristiansand Ungdomsutvalg. Rapport 2010 ; 2012

Vedlegg

Rapport KUU mai 12

Saksprotokoll

Evaluering av Kristiansand Ungdomsutvalg- anbefaling om videreføring

Dato: 21.05.12
Saksnr.: 201003859-6
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Åse Paulsen

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
30.05.2012

Kristiansand Ungdomsutvalg. Rapport 2010 – 2012

Formannskapet gjorde følgende vedtak 09.06.10 i forbindelse med sak Evaluering av Kristiansand Ungdomsutvalg – anbefaling om videreføring;

I stedet for ny evaluering anbefaler rådmannen at KUU rapporterer hvert andre år til formannskapet om hvordan de vurderer:

1. Resultatopptåelse: Hva har KUU oppnådd i forhold til mandatet?
2. Valgmåter, rekruttering og representativitet: Hvordan er ungdomsutvalget representativt for hele kommunens ungdomsbefolkning?
3. Arbeidsform: Hva er styrker og svakheter i forhold til arbeidsform?
4. Ungdomsutvalgets funksjon: Hvordan bidrar KUU i forhold til å fremme deltakelse og innflytelse?

Rapporten bør utarbeides i slutten av skoleåret. Første rapportering bør komme om 2 år, våren 2012.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet tar rapport Kristiansand Ungdomsutvalg 2010-2012 til orientering.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Trykte vedlegg: Kristiansand Ungdomsutvalg rapport 2010-2012
Sak behandlet i formannskapet 16.06.10 Evaluering av Kristiansand
Ungdomsutvalg- anbefaling om videreføring

Sak 54/12: Høringsuttalelse - Jernbaneverkets høyhastighetsutredning 2012

Dato: 09.05.2012
Saksnr.: 201205417-1
Arkivkode E: N20 &13
Saksbehandler: Jan Erik Lindjord

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
30.05.2012

Høringsuttalelse - Jernbaneverkets høyhastighetsutredning 2012

Sammendrag:

Høyhastighetsutredningen konkluderer med at banen Oslo – Kristiansand- Stavanger via Vestfoldbyene er den strekningen som peker seg ut som mest interessant for utbygging. I første rekke skyldes dette passasjergrunnlaget mellom endestasjonene og mellom byene på strekningen.

Ingen av utbyggingsalternativene som er utredet er samfunnsøkonomisk lønnsomme. Inntektene forventes bare å kunne betjene årlige driftskostnader for infrastruktur og togtilbud. Dette inkluderer ikke større vedlikeholds- og oppgraderingsbehov.

En høyhastighetsbane fra Oslo til Stavanger via Kristiansand vil være positiv for Sørlandet og Kristiansandsregionen.

Forslag til stasjonsplassering i Kristiansand er ikke god med tanke tilgjengelighet til stasjonen. Den foreslåtte stasjonsplasseringen er lite egnet med hensyn til å legge til rette for effektiv tilbringertransport, her under kollektivtransport, gå og sykkel. Det planlegges nå omfattende utbygginger og oppgraderinger for å legge til rette for et effektivt buss-system, inkludert en bussmetro i Kristiansand. Ny jernbanestasjon på Eg eller Krossen vil være å gå i feil retning når målet er å ta trafikkveksten lokalt ved kollektive løsninger.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune støtter høyhastighetsutredningens konklusjon om at strekningen Oslo – Kristiansand – Stavanger er den mest interessante strekningen for en høyhastighetsbane i Norge. Strekningen har et stort endepunkt- og underveismarked og en høyhastighetsbane vil knytte sammen sterke vekst-regioner, og stimulere til ny vekst langs hele kysten fra Oslo til Stavanger.
2. Utbyggingsrekkefølgen som skissert i høyhastighetsutredningen virker rasjonell og støttes. Sammenkopling mellom Vestfoldbanen og

Sørlandsbanen anbefales realisert raskere enn den foreslåtte rekkefølgen tilsier. En slik sammenkopling vil realisere nytte for landsdelens befolkning og næringsliv i påvente av at hele strekningen er utbygd.

3. Forslaget til stasjonsplassering i Kristiansand er uheldig og må utredes nærmere. Det arbeides nå målrettet for å legge til rette et effektivt kollektivnett, gå- og sykkelvegnett i Kristiansand. En framtidig ny jernbanestasjon må tangere Kristiansand sentrum og ligge nært kollektivnettet dersom målet om redusert privatbilbruk skal nås.
4. Det er viktig med en snarlig konklusjon om en høyhastighetsbane på strekningen Oslo – Stavanger – Kristiansand skal realiseres siden en slik beslutning vil være en viktig premissgiver for areal- og transportplanleggingen i hele det berørte området.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Utrykte vedlegg: Lenke til Oppsummeringsrapport del 1 og del 2:

<http://www.jernbaneverket.no/no/Prosjekter/Hoyhastighetsutredningen/Nyhetsarkiv/Oppsummering-Hovedkonklusjoner/>

Bakgrunn for saken

Jernbaneverket har utredet spørsmålet om høyhastighetsjernbane i Norge. Utredningen har vært organisert som en prosjektorganisasjon. Utredningens mål var å gi anbefalinger til hvilke langsiktige strategier, basert på ulike handlingsalternativer, som bør legges til grunn for utviklingen av langdistanse persontogtransport i Sør-Norge. Utredningen hadde videre i oppdrag å analysere om en utbygging av høyhastighetsjernbaner kan bidra til å oppnå samfunnsøkonomisk effektive og bærekraftige løsninger for et framtidig transportsystem med økt transportkapasitet, bedre framkommelighet og tilgjengelighet.

I oppdraget inngikk bl.a. å redegjøre for positive og negative effekter og kostnader ved en eventuell utbygging, samt rekkefølge og etappeinndeling for strekningene. Det skulle redegjøres for fordeler og ulemper med en utbygging av høyhastighetsjernbaner og konsekvensene for transportsystemet som helhet. Ulike høyhastighetskonsepter skulle vurderes opp mot referansealternativet; en videreføring av dagens jernbanepolitikk i de ulike korridorene slik denne er beskrevet i Nasjonal transportplan 2010-2019. Ut fra analysen og de overordnede mål for transportpolitikken skulle det utarbeides ulike handlingsalternativer med anbefalinger (dvs. konsept/utbyggingsstrategi) for hver korridor. Følgende korridorer skulle bl.a. utredes; Oslo – Kristiansand – Stavanger, Oslo – Bergen, Oslo – Trondheim, Oslo – Göteborg og Oslo – Stockholm. I tillegg skal Bergen – Haugesund/Stavanger utredes i kombinasjon med Oslo – Bergen og Oslo – Kristiansand – Stavanger.

Konsekvenser for samfunnet for øvrig av en høyhastighetsutbygging skulle også belyses så langt som mulig.

1. Utredningen

Mandatets handlingsalternativ ble formulert slik:

- Handlingsalternativ A: Referansealternativet; en videreføring av dagens jernbanepolitikk
- Handlingsalternativ B: En mer offensiv videreutvikling av eksisterende jernbaneinfrastruktur, også utenfor Intercity-området
- Handlingsalternativ C: Et høyhastighetsalternativ som delvis bygger på eksisterende nett og gjeldende Intercity-strategi
- Handlingsalternativ D: Hovedsakelig separate høyhastighetslinjer

Handlingsalternativ B ble definert som: Reisetidsbesparelse 20 %, avgangsfrekvens 2. hver time, dagens stoppmønster.

Handlingsalternativ C og D ble utredet som tre forskjellige designalternativer som skulle utredes:

- Designalternativ 2* Maks. Hastighet 250 km/t tilrettelagt for gods- og persontog
- Designalternativ D1 Maks. Hastighet 330 km/t tilrettelagt for gods- og persontog
- Designalternativ D2 Maks. Hastighet 330 km/t tilrettelagt kun for persontog

2. Konklusjon: Høyhastighetskonsepter Alternativ C og D

Basert på de analyser som har blitt gjennomført i prosjektet har prosjektet konkludert med følgende:

- Det er fullt mulig å bygge ut og drifte høyhastighetsbaner i Norge
- Det er et stort endepunkt- og underveismarked
- Utbyggingskostnadene er betydelige for alle alternativer og varierer i stor grad med tunnelandelen på de forskjellige strekningene

- Bedriftsøkonomien er positiv for de fleste strekningene hvis kostnader forbundet med investeringer holdes utenfor
- Redusert utslipp av CO2 etter at banene er satt i drift. Antall år før man oppnår CO2- utslippsbalanse varierer i stor grad med tunnelandelen på de forskjellige strekningene
- Høyhastighetsbaner kan bygges ut i forlengelsen av IC nettet i Østlandsområdet. Det er ingen konflikter mellom en eventuell utbygging av IC nettet med dobbeltspor og designhastighet 250 km/t og en eventuell videreføring med 250 km/t eller 330 km/t i et høyhastighetsnett
- Samfunnsøkonomisk netto nytte er negativ

Hvilke parametere som kommer best ut varierer på tvers av korridorene. Siden ingen av utbyggingsalternativene er i nærheten av samfunnsøkonomisk lønnsomhet foreligger det ikke noe entydig faglig grunnlag for å kunne foreslå i hvilken rekkefølge de forskjellige korridorer eventuelt skal utbygges. Dette vil være avhengig av hvilke parametere en vektlegger mest.

Det er et stort potensial for høyhastighetsjernbane mellom de store byene i Sør-Norge i forhold til befolkningstetthet. Utredningen har vist at 30-40 % av trafikken på strekningene er såkalt underveistrafikk, det vil si passasjerer som går av og på stasjoner mellom endepunktene. Beregningene omfatter imidlertid bare reiser 100 km eller lengre, reiser kortere enn 100 km kommer da i tillegg. En eventuell realisering av høyhastighetsjernbaner vil forkorte reisetiden for befolkningen i regioner og distrikter mellom de store byene i en betydelig grad. Ved en eventuell realisering av høyhastighetsbaner i Norge bør disse framføres slik at de vil betjene befolkningen underveis mellom de store byene.

En vil da kunne oppnå følgende effekter:

- Kombinere IC trafikk og høyhastighetsfjerntog
- Gi regionene og distriktene mellom de store byene et bedre reisetilbud
- Legge til rette for økt bosetting og næringsutvikling i regioner og distrikter
- Redusere presset på de store byene

Den parameteren som etter prosjektets vurdering best representerer hvor stor del av befolkningen som ville ha fått størst nytte av en høyhastighetsjernbane er etterspørselen d.v.s. antall reisende. Dette samsvarer ikke nødvendigvis med resultatene fra den samfunnsøkonomiske analysen.

3. Oslo – Kristiansand – Stavanger

Den strekningen som vil få flest antall passasjerer er Oslo – Kristiansand - Stavanger med 5,0 – 5,5 mill. reisende pr år. Da er det ikke medtatt trafikk på IC strekningen Oslo – Porsgrunn, da trafikk tallene fra høyhastighetsutredningen kun omfatter reiser over 100 km. Strekningen Oslo-Stavanger er beregnet å få ca. 1 mill. flere passasjerer pr år enn noen av de andre strekningene.

Hvis høyhastighetsbaner skal bygges i Norge ser prosjektet Alternativ C: Drammen – Tønsberg – Porsgrunn – Kristiansand – Egersund – Stavanger ut som en interessant strekning for å realiseres først. Fjerntogtrafikk til Kristiansand, Stavanger og byer, regioner og distrikter imellom kan kombineres med IC trafikk på strekningen Porsgrunn – Drammen – Oslo og strekningen Stavanger – Sandnes - Egersund.

Et slikt prosjekt bør realiseres i en rekkefølge der parseller/strekninger som gir størst nytte blir bygget først. Etter prosjektets oppfatning vil dette være:

1. Drammen – Tønsberg – Porsgrunn designhastighet 250 km/t
2. Sandnes – Egersund – Designhastighet 250 km/t
3. Porsgrunn – Kristiansand – Designhastighet 250 eller 330 km/t
4. Egersund – Kristiansand – Designhastighet 250 eller 330 km/t

Reisetiden Oslo – Stavanger vil da bli ca. 3:20 – 3:30 avhengig av hvilken designhastighet som velges mellom Porsgrunn – Sandnes.

Sammenkopling mellom Vestfoldbanen og Sørlandsbanen anbefales realisert raskere enn den foreslåtte rekkefølgen tilsier. En slik sammenkopling vil realisere nytte for landsdelens befolkning og næringsliv i påvente av at hele strekningen er utbygd.

Den eksisterende Sørlandsbane mellom Brokelandsheia og Sandnes kan da gradvis legges ned etter hvert som delstrekningene blir bygd ut.

4. Konklusjon: Oppgraderingskonsepter – Alternativ B

I et alternativ der en ikke velger å bygge nye høyhastighetsbaner, men bruker mer midler på eksisterende jernbanenett enn dagens nivå, vil Bergensbanen være den strekningen der man vil få den største nytten ved minst bruk av investeringsmidler. Med en investering på 35 mrd. kroner vil reisetiden Oslo – Bergen gå ned fra dagens nivå på 6:30 til 5:10. Strekningen blir bedriftsøkonomisk nøytral og gir et stort nok overskudd til å dekke løpende normalt drift og vedlikehold

Ved en ytterligere investering på 15-20 mrd. kroner kan strekningen Hønefoss – Sandvika realiseres med en ytterligere reisetidsbesparelse på om lag 55 minutter. Reisetiden Oslo – Bergen vil da bli 4:15.

5. Bransjens vurdering av godsmarkedet

Høyhastighetsutredningen har gjennomført intervjuer med aktørene i godsmarkedet. Selv om høy hastighet har en oppfattet fordel, er det ikke nødvendigvis dette som opptar godsindustrien. Det er verdt å merke seg at dersom en høyhastighetsbane innebærer en frigjøring av kapasitet på de eksisterende banene som følge av at persontogene flyttes over til ny bane, kan dette gi nytte til godsmarkedet i forhold som frigjøring av kapasitet, økt reliabilitet m.m.

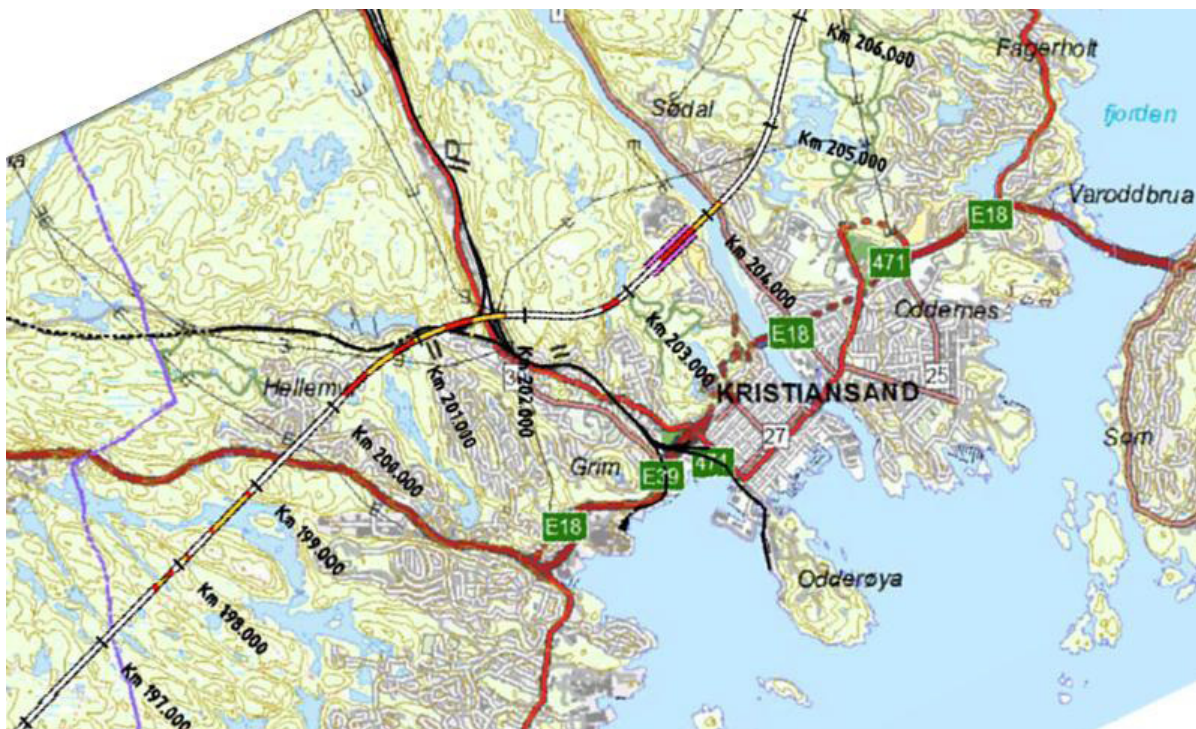
6. Korridorspesifikke analyser: Sør

Korridor sør omfatter transportkorridoren fra Drammen via Vestfoldbyene, Grenland og Sørlandsbyene til Stavanger. Jernbanen vil dermed betjene et stort antall byer og tettsteder. Flere av by- og tettstedsregionene i korridoren utvikles i retning av flerkjernebyer med felles bo- og arbeidsmarked, men det er også en betydelig dagpendling fra byene i Vestfold inn mot Oslo.

7. Ny Kristiansand stasjon

Ny stasjon er foreslått lagt til Eg nord for Kristiansand sentrum nær Sørlandet sykehus, ca 2 km nord for dagens stasjon og sentrum av Kristiansand. Inn mot den nye stasjonen krysser den nye banen eksisterende linje to steder, og det må arbeides videre med løsninger for eventuell kobling mellom høyhastighetslinjen og eksisterende Sørlandsbane.

En stasjonsplassering på Krossen eller Eg vil i liten grad være tilknyttet eksisterende eller framtidig hovednett for kollektivtrafikk, gang og sykkel. For å stimulere til bruk av den nye togforbindelsen vil det være av avgjørende betydning at det blir effektive og smidige overganger mellom de kollektive transportmidlene. Tilknytning til bussmetronettet i Kristiansand må sikres.

Sak 55/12: Årsregnskap 2011 - Kristiansand kommune

Vedlegg

Saksprotokoll

Kontrollutvalgets vedtak av 03.05.12 og saksfremlegg

Revisors beretning 2011

Dato: 11.05.2012
Saksnr.: 201204020-3
Arkivkode E: 151
Saksbehandler: Arne Henrik Lukashaugen

Saksgang	Møtedato
Formannskapet	30.05.2012
Bystyret	20.06.2012

Årsregnskap 2011 - Kristiansand kommune

Sammendrag:

Årsregnskapet 2011 legges herved frem for politisk behandling og godkjenning. En mer fullstendig presentasjon av årsregnskapet i form av kommentarer, avviksanalyser og vurderinger, er inntatt i årsrapporten som fremmes parallelt som egen sak. Denne saken dreier seg derfor kun om den formelle godkjenningen på bakgrunn av revisjonsberetningen og behandlingen i kontrollutvalget.

Bykassens regnskap viser for 2011 et positivt netto driftsresultat på 62,6 mill kr og et regnskapsmessig resultat på kr 0. Korrigert netto driftsresultat ble 42,3 mill kr. I dette begrepet er det korrigert for bundne fond og pliktig overføring av momskompensasjon fra drift til investeringer. Netto driftsresultat kan benyttes til finansiering av investeringer, dekning av tidligere års regnskapsunderskudd, samt avsetning til fond.

Bare helse og sosialsektoren har i 2011 hatt betydelig merforbruk, men merforbruket her er likevel innenfor prognosen som ble gitt i 2. tertialrapport. Økonomistyringen har derfor vært svært god i 2011. Den økonomiske situasjonen for Kristiansand ved utgangen av 2011 er fortsatt svært stram til tross for et akseptabelt resultat i 2011. Bakgrunnen for dette er de store økonomiske utfordringer enkelte sektorer har med seg inn i år 2011 og kommunens svært høye lånegjeld. Økonomien tilsier derfor at det er lite rom for nye driftstiltak og nye investeringer. Fokus fremover bør derfor være på optimal tjenesteproduksjon innenfor reduserte rammer og ikke på utredning av nye tiltak.

Forslag til vedtak:

1. Det fremlagte årsregnskap for Kristiansand kommune - bykassa fastsettes som kommunens årsregnskap for 2011.

2. Regnskapsmessig resultat utgjør kr 0. Det er dermed ikke noe resultat å disponere.
3. Overskridelser for investeringsprosjekter behandles på følgende måte:
Den midlertidige finansieringen godkjennes. Endelig finansiering vedtas når sluttregnskap forelegges bystyret i samsvar med investeringsinstruksen.

Tor Sommerseth
rådmann

Arne Henrik Lukashaugen
regnskapssjef

Trykte vedlegg:

- Revisjonsberetning datert 10.04.2012
- Fullstendig årsregnskap for 2011 Kristiansand kommune
- Kontrollutvalgets møteprotokoll fra møte 03.05.2012

Utrykte vedlegg:

Ingen

Bakgrunn for saken :

Bykasseregnskapet er regnskapsført i henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning av 15.12.2000 nr 1424 med senere endringer, samt tilrettelagt for statlig rapportering i henhold til forskrift av 15.12.2000 nr 1425 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner (KOSTRA). Kommunen legger frem lokalt tilpasset regnskap til fastsetting, jf. bystyresak 213/93. En kommune kan kun unntaksvis operere med negativt netto driftsresultat. Reserver fra tidligere år, i form av akkumulerte overskudd eller disposisjonsfond, må da finansiere et negativt netto driftsresultat. Når alle reserver er oppbrukt krever kommuneloven at det er balanse i de løpende inntekter og utgifter.

Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, noter, regnskapsskjemaer, hovedoversikter, statlig rapportering (KOSTRA), samt diverse vedlegg. Årsregnskapet er avgitt av administrasjonen 14.02.2012, hvilket er innenfor fristen for avleggelse av regnskap for kommuner. Revisjonsberetning datert 10. april 2012 følger vedlagt. Det er i år ingen merknader til regnskapet.

I henhold til kommunelovens §48 nr 3 må denne saken angi disponeringen av regnskapsoverskuddet. I 2011 ble det et regnskapsmessig resultat i balanse. Dette innebærer at det ikke er noe overskudd å disponere eller underskudd som skal dekkes.

Regler for håndtering av over- og underskudd i bykassens enheter er innarbeidet i delegasjonsreglementet for budsjettsaker, vedtatt av bystyret i sak 179/2011. Generelt gjelder fra 2011 at enheter med overskudd kan avsette hele dette til disposisjonsfond for senere bruk.

Formues- og inntektsskatten i 2011 viser svikt i forhold til budsjettet på 50,1 mill kr og en reduksjon i forhold til 2010 på 6,3 %. Formues og inntektsskatten samordnes med det statlige rammetilskuddet, slik at kommunenes samlede inntekter blir innenfor rammene i statsbudsjettet. For hele landet utgjør reduksjonen i formues og inntektsskatten 3,2 % i 2011. Kristiansand kommunes skatteinntekter ligger på 97,5 % av landsgjennomsnittet i 2011. I 2010 var dette tallet 100,8 %

Ordningen med løpende inntektsutjevning medfører at en eventuell svikt i skatteinntekten sammenlignet med landsgjennomsnittet, kompenseres fortløpende i rammetilskuddet. Tilsvarende trekkes kommunene for eventuelle merinntekter i forhold til landsgjennomsnittet. Vår skattereduksjon var høyere enn skattnedgangen på landsbasis i 2011 målt pr innbygger. Inntektsutjevningen viser derfor et tillegg på 0,2 mill kr. I forhold til justert budsjett viser netto rammetilskudd en merinntekt på 31,2 mill kr i 2011.

Energiverksfondet har i 2011 gitt en avkastning på 2,2 %. I kroner utgjør avkastningen 14,2 mill. Størst bidrag kommer fra renter av omløpsobligasjoner med 13,8 mill kr og renter på anleggsobligasjoner med 7,4 mill kr. Aksjer viser negativ avkastning med 10,6 mill kr. Siden oppstart av porteføljeforvaltningen 31.10.2003 viser totalporteføljen en årlig avkastning på 3,9 %. Kommunens langsiktige målsetting er en årlig realavkastning på 3,5 %, sett over en tiårs periode. Med en årlig avkastning siden start på 3,9 % og en årlig inflasjon på 1,8 %, er resultatet så langt en årlig realavkastning på 2,1 %, noe som er under målsettingen.

Momskompensasjonsordningen når det gjelder investeringer, viser netto inntektssvikt på 5,7 mill kr i sektor 9 medregnet pliktig avsetning til investeringsregnskapet. 2011 har gjennomgående vært preget av akseptabel likviditet på grunn av opparbeidede fondsreserver. I likviditetsstyringen ses alle kommunale midler under ett og knyttes til det gjennomsnittlige innskuddsvolum i bykassens konsernkontosystem og plasseringer i finansmarkedet. Flexibiliteten i konsernkontosystemet innebærer at kommunen kan klare seg med en rimelig lav kontantbeholdning og likevel være tilstrekkelig likvid i det daglige.

Foliorenten har økt fra 2,5 % i januar til 4,0 % i desember. Ny bankavtale har gitt en betydelig økning av foliorenten fra november. Gjennomsnittet for 2011 har vært 2,9 %.

Det anses foreløpig ikke nødvendig å treffe tiltak for å bedre bykassens likviditetsreserve. Så lenge kommunen unngår betydelige regnskapsunderskudd vil det ikke være noen umiddelbar fare for likviditeten til tross for at marginene er små. Det anbefales likevel at likviditetsreserven bevares ved at kommunen opprettholder reserver i form av disposisjonsfond, for lettere å håndtere svingninger i driftsinntekter og driftsutgifter. Eventuell økning i akkumulert premieavvik vil forverre likviditetssituasjonen. Det er derfor mulig man må vurdere tiltak for å unngå for svak likviditet i forbindelse med handlingsprogrammet for 2013-2016.

Investeringsnivået er høyt og dermed også lånegjelden. Økningen har flere årsaker, bl.a. opptak av lån til investeringer som er budsjettet tidligere år. Løpende avdrag har bidratt til reduksjon av lånegjelden. Etterslepet i låneopptak er pr 31.12.2011 om lag 260 mill kr.

Pensjonsutgifter belastes kommuneregnskapet som følge av gjennomsnittsberegninger. Eventuell besparelse skal fra 2011 belastes fremtidige budsjetter over 10 år. Premieavviket for pensjon ble positivt med 34,0 mill kr i 2011 medregnet amortisering (utgiftsføring) av tidligere positive premieavvik. Premieavviket viser et negativt avvik i forhold til budsjettet beløp på 10,6 mill kr. Akkumulert premieavvik er 375,4 mill kr, dvs at det i driften de senere årene netto er inntektsført et tilsvarende beløp. Kommunen må selv dekke beløpet over fremtidige budsjetter. Av dette kan 131,0 mill kr dekkes av eget disposisjonsfond. Underdekningen er redusert med 10,9 mill kr fra 2010.

Den økonomiske situasjonen er svært stram for Kristiansand ved utgangen av 2011. Bakgrunnen for dette er de økonomiske utfordringer spesielt helse og sosialsektoren har med seg inn i år 2012 med et samlet sektorunderskudd på 23,2 mill kr. Øvrige sektorer har imidlertid overskudd på disposisjonsfond eller svært små underskudd. Sammenlignet med de ti største kommunene i landet, har Kristiansand kommunes netto driftsresultat vært betydelig svakere de senere årene. Økonomien tilsier at det er lite rom for nye driftstiltak og nye investeringer. Fokus fremover bør derfor være på optimal tjenesteproduksjon innenfor reduserte rammer og ikke på utredning av nye tiltak.

Omleggingen av momskompensasjonsordningen vil medføre at kommunen i 2014 netto vil ha 58,8 mill kr mindre å bruke til drift enn i 2011. Konsekvensene av dette er innarbeidet i handlingsprogrammet for 2012- 2015.

Sak 56/12: Årsrapport 2011 Kristiansand kommune

Vedlegg

Saksprotokoll

arsrapport-2011

Dato: 07.05.12
Saksnr.: 201200024-15
Arkivkode E: 151
Saksbehandler: Turid Undheim og Bjørgulf B. Torjussen

Saksgang	Møtedato
Formannskapet	30.05.2012
Bystyret	20.06.2012

Årsrapport 2011 Kristiansand kommune

Sammendrag:

Bykassens regnskap viser for 2011 et positivt netto driftsresultat på 62,6 mill kr. Det samlede regnskapsmessige resultatet i bykassa er kr 0 etter bruk av og avsetninger til sentralt disposisjonsfond. I 2010 ble regnskapet gjort opp med et regnskapsmessig resultat på 58,5 mill kr. Driftsresultatet for 2011 ble om lag som forventet, til tross for en svak skatteinntang på slutten av året. Økt inntektsutjevning i statlige rammeoverføringer og lavere netto finanskostnader kompenserte for den svake skatteinntangen.

Sektorene har en samlet besparelse på 6,1 mill kr, etter avsetning til og bruk av fond i sektorregnskapene. Det er betydelige avvik på enkelte sektorer, men det samlede avviket må betegnes som lavt.

Sykefraværet i 2011 var på 8,3 %, og viser en liten oppgang i forhold til fraværet for 2010 som var på 8,1 %. Målet for 2011 om å komme ned på 8,0 % totalt sykefravær har en dermed ikke nådd.

Forslag til vedtak:

1. Årsrapport 2011 for Kristiansand kommune tas til orientering.

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Trykte vedlegg: Årsrapport 2011 Kristiansand kommune

Bakgrunn for saken:

1. Innledning

Årsrapporten gir en oversikt over kommunens økonomi og finansielle status ved utgangen av 2011, og omfatter bare bykassen. De kommunale foretakene (Kristiansand Parkeringsselskap KF, Kristiansand Boligforetak KF og Kristiansand Havnevesen KF) rapporterer til bystyret i egne saker.

Årsrapporten omfatter i hovedsak rapportering fra de enkelte sektorer og fokuserer på viktige hendelser.

Rapporten inkluderer sektorvis resultatvurdering av kommunens tjenesteproduksjon, egen arbeidsgivervirksomhet i forhold til kommuneplanens satsingsområder og vedtatte målsettinger. Rapporten inneholder også avviksanalyse for drifts- og investeringsregnskapet i forhold til justert budsjett.

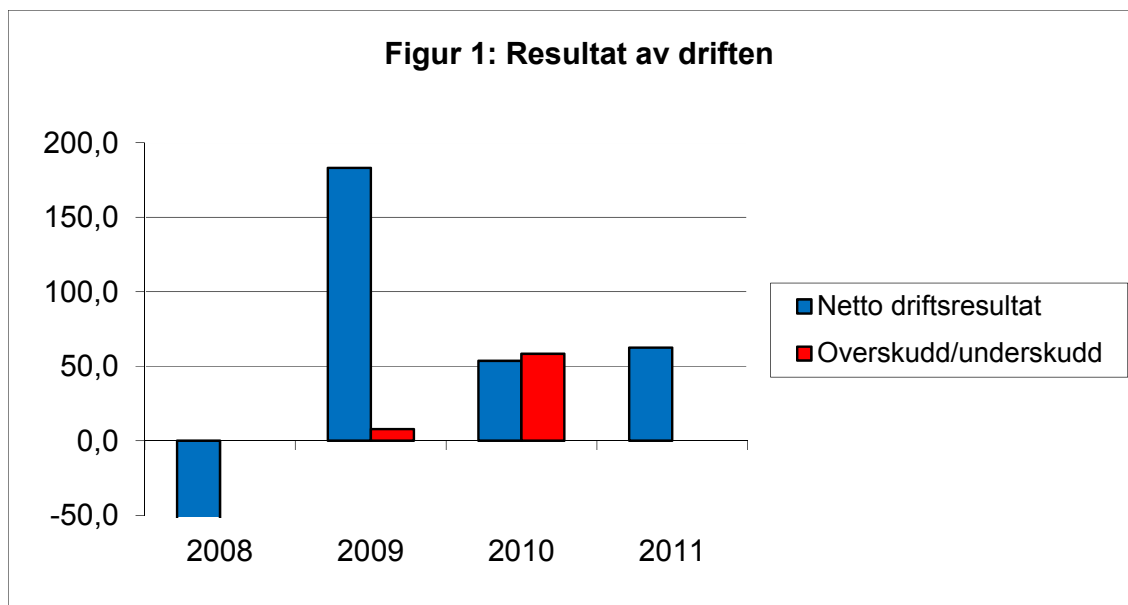
Det er fokusert på sammenhengen mellom netto driftsresultat, investeringsnivå og lånegjeld i forhold til kommunens handlefrihet, samt forventet utvikling fra 2012 og framover.

2. Hovedoversikt driftsregnskap 2011

Bykassens regnskap viser for 2011 et positivt netto driftsresultat på 62,6 mill kr. Det regnskapsmessige resultat viser kr 0. I 2010 ble regnskapet gjort opp med et regnskapsmessig resultat på 58,5 mill kr.

Driftsresultatet ble i 2011 om lag som ventet til tross for en svært svak skatteinngang på slutten av året. Skattesvikten ble kompensert av økt inntektsutjevning i rammeoverføringene og av lavere netto finanskostnader. Avkastningen på energiverksfondet ble 2,2 % i 2011. Øvrige renteinntekter ble høyere enn budsjettert og renteutgiftene ble lavere enn forutsatt fordi rentenivået holdt seg svært lavt ut hele året. Samlet viser netto finans bedring på 27,8 mill kr i forhold til budsjettet.

Figur 1 nedenfor viser at utviklingen for netto driftsresultat har vært svært varierende. I 2009 ble netto driftsresultat svært høyt på grunn av flere ekstraordinære forhold, blant annet ubrukte midler innen ATP-området med 55,5 mill kr. I 2010 ble netto driftsresultat bedre enn antatt på grunn av svært god skatteinngang i siste tertial.

Netto driftsresultat bør ideelt sett være 3 % av driftsinntektene, dvs. ca 150 mill kr. Strategien i kommuneplanen sier at det skal tilstrebes en netto resultatgrad på minimum 2 %, dvs. ca 100 mill kr. Basert på vedtatt handlingsprogram, hvor saldering gjennomføres ved tidligere års reserver, er dette lite sannsynlig i årene fremover.

Sektorene har en samlet besparelse på 6,1 mill kr etter avsetning til og bruk av fond i sektorregnskapene. Det er betydelige avvik på enkelt sektorer, men det samlede avviket må betegnes som svært lavt.

I alle sektorer er overskudd på enheter avsatt med 100 % til disposisjonsfond, samtidig som eventuelle underskudd er dekket av disposisjonsfond der dette har vært mulig, jfr. bystyresak 179/2011.

3 Investeringer

Beløp i 1000 kr	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Regnskap 2011
Brutto investeringer	616 153	871 225	802 763	911 409
Sum driftsinntekter	4 273 735	4 787 481	4 819 156	5 125 224
Brutto invest. i % av dr.innt.	14,4 %	18,2 %	16,7 %	17,8 %

Investeringsnivået i kommunen er svært høyt og bærer preg av at en rekke større prosjekter er iverksatt blant annet i grunnskolen og innen omsorg (skoler, omsorgsboliger og sykehjem). Disse prosjektene vil sammen med et planlagt høyt investeringsnivå i årene 2012-2013, påføre bykassen økte driftsutgifter de nærmeste årene. Egenfinansieringen har ikke greid å holde tritt med denne utviklingen. Resultatet er at lånefinansieringen har økt betydelig.

4 Bykassens langsiktige gjeld og rente- og avdragsutgifter

Bykassens lånegjeld uten pensjon, utgjør 5.873,5 mill kr pr 31.12.2011. En økning på 613,2 mill kr sammenlignet med 31.12.2010, jfr. tabell nedenfor. Økningen har flere årsaker, bl.a.

opptak av lån til investeringer som er budsjettert tidligere år. Etterslepet i låneopptak er nå redusert betydelig.

Beløp i 1000 kr	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
	2008	2009	2010	2011
Samlet langsiktig gjeld	7 886 435	8 874 014	9 932 657	11 263 409
Pensjonsforpliktelse	3 917 345	4 282 086	4 672 336	5 389 918
Lånegjeld u/pensjon	3 969 091	4 591 927	5 260 321	5 873 491
Lånegjeld knyttet til utlån	350 140	399 919	433 772	443 412
Grunnlag for kap. VAR	472 154	527 567	602 681	666 855
Netto lånegjeld	3 146 796	3 664 441	4 223 868	4 763 224
Netto lånegjeld i % av lånegjeld u/pensjon	79,28 %	79,80 %	80,30 %	81,10 %

I de senere årene har netto lånegjeld økt betydelig, med påfølgende økte rente- og avdragsutgifter. Gjennomsnittlig nedbetalingstid er ca 33 år når avdrag i investeringsregnskapet knyttet til utlån er holdt utenfor.

Bykassens største långiver for finansiering av investeringer er Kommunalbanken, som har en andel på over 80 %. Finansieringskilder for øvrig er KLP Kommunekreditt og sertifikat- og obligasjonsmarkedet. De fleste lån er med flytende rente, men det benyttes også fast rente. Rentenivået varierer mellom 2,7 % og 6,8 %, avhengig av låneform og rentebindinger.

5. Noen oppnådde resultater i forhold til utfordringene

Kommuneplanens satsingsområder

5.1 Landsdelssenter og regional utvikling

Kristiansand som landsdelssenter

Kristiansand ønsker å få større betydning som vital kultur- og opplevelsesby for sitt omland, og bli mer synlig nasjonalt og internasjonalt. Kristiansandsregionens største kulturelle løft er gjennomført i og med åpningen av Kilden for publikum ultimo 2011 og offisiell åpning i januar 2012. I 2011 ble Idda Arena åpnet, og bygging av Aquarama som skal bli et regionalt opplevelses- og aktivitetssenter med både svømmehall, badeland og idrettshall, er i rute. Strategi for utvikling av museumsområdet på Odderøya ble vedtatt. Kristiansand mottok sin femte fribyforfatter høsten 2011.

Arbeid med ny kulturstrategi for kommunen startet opp i 2011.

Melding om Universitetsbyen Kristiansand er vedtatt.

Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn ble sendt på høring i 2011. Reguleringsplan for parkeringsanlegg under Øvre og Nedre torg har vært en viktig og krevende oppgave. Planen ble sendt på høring desember 2011. Oppgradering av lekeplassen i Tresse, vannpolobane på Bystranda, opprustning av Strays hage samt etablering av Tangen park er gjennomført.

De største byregionene i Norge deltar i prosjektet Framtidens byer. For Kristiansand er et viktig delprosjekt å utvikle Framtidens bydel i dialog med privat næringsliv og utbyggere, startet opp i 2011.

Infrastruktur og samferdsel

ATP – samarbeidet er videreført med hovedfokus på gjennomføring av gang- og sykkelprosjekter og tilrettelegging for kollektivtrafikk i Samferdselspakken, gjennomføring av punktene i belønningsavtalen samt konseptvalgutredning (KVU) for Kristiansandsregionen. Konseptvalgutredningen var på høring i 2011. Sammenhengende hovedsykkelvegnett i Kristiansand ble fullført i 2011.

I 2011 utbetalte Samferdselsdepartementet 65 mill kr i belønningsmidler til Kristiansandsregionen. Når det gjelder hovedmålene var status ved utgangen av 2011 at samlet biltrafikk var 1,4 % lavere i 2011 enn i 2009. Dersom det korrigeres for vekst i folketallet har rushtidstrafikken gått ned 4,9 %.

Arbeid med en egen rapport om plansituasjon, trafikk og utviklingsmuligheter på Kjevik har startet opp.

Regionalt samarbeid

Regional plan for Kristiansandsregionen og Kommuneplanen for Kristiansand "Styrke i muligheter" ble vedtatt av bystyret. Innholdet i kommuneplan er samordnet med Regional plan for Kristiansandsregionen og Regionplan Agder 2020.

Arbeidet med Statens vegvesen sin konseptvalgutredning for vegløsninger i Kristiansandsregionen og for E39 mot Stavanger har samlet regionen.

De ulike fagnettverkene i *Knutepunkt Sørlandet* bidrar til forbedret tjenestetilbud for brukere og kompetanseutvikling blant ansatte i kommunene.

Reformen for helse- og omsorgstjenester og folkehelse vil ha stor betydning for innholdet i og organiseringen av kommunens helse- og omsorgsoppgaver fremover. Det er etablert i nettverk mellom Knutepunktet Sørlandet, Sørlandet sykehus og Universitetet i Agder. Implementering av samhandlingsreformen starter i 2012.

Det er satt fokus på forsknings- og utviklingsarbeid både internt i helse- og sosial sektoren, i samarbeid med andre kommuner gjennom Knutepunkt Sørlandet, med helseforetaket gjennom overordnet strategisk samarbeidsutvalg (OSS) og med UiA gjennom samarbeidet innenfor Praxis Sør-nettverket.

Universitetsmeldingen blir sentral i videre utvikling og styrking av samarbeidet med UiA i forhold til både kompetansestyrking og til å bedre kunnskap og kvalitet på kommunens tjenester.

Nasjonal aktør

Lokal enighet og enhetlige høringsuttalelser til KVU-prosessene ventes å ha positiv effekt på nasjonale prioriteringer i NTP-prosessen. Kristiansand deltar i det politiske og administrative storbysamarbeidet.

Internasjonalt arbeid

Deltakelse i arbeid med internasjonal strategi for Agder blir slutført primo 2012.

Fornyng av avtaler med Kristiansands to vennskapsbyer Walvis Bay og Rajshahi, ble gjennomført. Kommunen inngikk i tillegg en intensjonsavtale om samarbeid med Austin i USA basert på langvarig kontakt og samarbeid.

5.2 Vekst og verdiskaping

Et sterkt og nyskapende næringsliv

I Telemarksforskning's rapport «Næringsutvikling, innovasjon og attraktivitet» for 2011 kommer Kristiansandsregionen på en 23. plass av i alt 83 regioner.

Rapporten "Verdiskapingsevnen i norske storbyer" 2011, viser at selv om Kristiansandsregionen samlet sett har lavere skår enn andre byregioner for 2011, har regionen bedret resultatene sammenlignet med forrige måling (2007).

I 2011 ble Kristiansand kåret som næringsby nr. 6 av bladet Kapital (93 byer vurdert). I 2010 oppnådde kommunen en 9. plass.

Til tross for økonomisk uro internasjonalt og stor usikkerhet ved inngangen til 2012, er det fortsatt optimisme på Agder. 62 prosent av bedriftene forventer ifølge Konjunkturbarometeret høyere omsetning i 2012 enn i 2011.

Næringsklyngen NCE NODE (Norwegian Offshore & Drilling Engineering) har i 2011 hatt en betydelig vekst.

Næringsklyngen Eyde representerer 10 bedrifter og ca. 3000 ansatte.

Kristiansand som Norges energi- og miljøby

Regionen har selskaper og kompetansemiljøer innenfor naturgitte energikilder som vann, vind, sol og biomasse, og har dermed en unik posisjon i forhold til å ta en ledende posisjon som Norges energi- og miljøby. To viktige saker i 2011 er samarbeidsavtalen mellom Kristiansand og Stavanger for å styrke næringssamarbeid, miljø/klimaarbeid, kommunikasjoner, forskning/utvikling og kultur og storbyssamarbeidet Energi og Miljø mellom Stavanger, Bergen og Kristiansand om felles deltakelse på internasjonale arrangementer knyttet til fornybar energi og miljøeffektivisering.

UiA har forskningsaktivitet innenfor blant annet fornybar energi, miljø og næringsutvikling.

Rekruttering og profilering

Fra bedriftsundersøkelsen i Konjunkturbarometeret (560 bedrifter) er det rundt 30 prosent av bedriftene som har rekrutteringsproblemer. Kommunen er involvert i flere rekrutteringsprosjekter (interne og eksterne), og samarbeider med en rekke regionale aktører om å profilere regionen og byen gjennom for eksempel Kristiansandsportalen, prosjekt Omdømme på Sørlandet, Trainee Sør og Global Future Agder.

Kristiansand International School ble godkjent som IB-skole i desember 2011. Målet er å komme opp i 150 elever med bakgrunn i dagens elevtall på ca. 60.

Kultur, reiselivs- og opplevelsesnæringen

Regionen har viktige fortrinn innen både kultur-, reiseliv og opplevelsesnæringen.

Det er store forventninger til Kilden som regionens attraksjon for konsert- og teateropplevelser, samt større arrangementer, og som samlingspunkt og møteplass.

Kommunen har ansatt egen arrangementskoordinator.

Når det gjelder reiselivsnæringen på Sørlandet, jobbes det med å sikre et godt samspill mellom privat reiselivsnæring og de ulike reiselivsselskapene som det offentlige har eierskap i.

Innovasjon og entreprenørskap

Innovasjonsselskapet Innoventus arbeider med inkubasjon og utvikling av forretningsideer.

Etablerersenter Vest-Agder (EVA) har et høyt og stabilt antall besøkende, og en gjennomgående høy etterspørsel etter rådgivningstimer, innføringskurs i etablering og spesialkurs.

Det har vært avholdt et felles styremøte med EVA og Innoventus hvor målet er å finne frem til samhandlinger som kan bidra til effektivisering av tilgjengelige ressurser.

By- og samfunnsenheten har i samarbeid med Oppvekstsektoren og Ungt Entreprenørskap igangsatt et 2-årig entreprenørskapsprosjekt rettet mot ungdomsskolen i Kristiansand (totalt 12 skoler) hvor målet er å styrke Kristiansandsregionen som nyskappingsregion og oppmuntre unge mennesker til å drive med innovasjon og bli gründere.

5.3 Levekår og livskvalitet

Demografiske endringer og behov for samhandling

Kommunen forbereder organisasjonen på en kursendring hvor alle tjenester i større grad prioriterer tidlig innsats. Særlig omsorgstjenesten skal prioritere forebygging, rehabilitering og tiltak som gjør at mennesker med funksjonssvikt kan bo trygt og godt hjemme lenger.

Kommunen samarbeider og samhandler med sykehuset, ulike kompetansemiljø og andre instanser om utvikling av gode tjenester og effektive pasientforløp.

Det er igangsatt en rekke utviklingsprosjekter i forbindelse med lokalmedisinske tjenester (tidligere kalt lokalmedisinsk senter) i Knutepunkt Sørlandet. Tilbud om korttids plasser på Valhalla omsorgssenter er utvidet.

Helse og sosialsektoren deltar i prosjekt "Framtidens bydel" sammen med teknisk sektor. Helse- og sosialsektoren bidrar med kunnskap om demografisk utvikling, muligheter for utviklingsprosjekt innen bruk av velferdsteknologi og kunnskap om inkluderende bomiljø.

Kristiansand ønsker å være en pådriver for å utvikle og ta i bruk velferds – og omsorgsteknologi som kan bidra til at brukere kan bo lengre trygt og godt hjemme. Dette vil kreve utprøving av nye arbeidsformer i tett dialog med både brukere, ansatte, forskningsmiljø og aktuelle leverandører.

Helsefremmende arbeid gjennom fysisk aktivitet

Kristiansand kommune har i mange år lagt sterk vekt på folkehelsearbeid, og forsøker å jobbe med tiltak på levevaneområdene, slik at en større del av befolkningen kan få hjelp til livsstilsendring. En viktig påvirkningsfaktor for god helse er fysisk aktivitet.

Kommunen vil legge til rette for fortsatt økning av sykkeltrafikken, rekreasjon og friluftsliv, allsidig idrett og fysisk aktivitet for alle byens innbyggere.

Våren 2011 ble Idda Arena åpnet. Ishallens muligheter er viktige i forhold lavterskel- og uorganisert aktivitet.

Universell utforming

På nasjonalt nivå er Kristiansand kommune en ressurskommune på universell utforming. for levekår, livskvalitet og folkehelse. I løpet av 2011 har ca 60 % av busspassasjerene fått tilgang på universelt utforma busstopp og busser.

Universell utforming har vært et prioritert tilsynsområde i byggesaker i hele 2011. Ca halvparten av alle utførte tilsyn har vært relatert til universell utforming.

Kunnskap, læring og tidlig innsats

Kommunen har full barnehagedekning.

Etter omorganiseringen av skole- og barnehageetaten til ny felles oppvekstsektor, er det skapt et godt grunnlag for helhetlig innsats om et sammenhengende læringsløp for barn og unge. Elevene følges også individuelt opp i videregående. Innsatsen forventes etter hvert å bidra til mindre frafall i videregående skole.

Grunnleggende ferdigheter, lesing, skriving, regning og digital kompetanse, er for øvrig hovedinnsatsfeltet i Kristiansandsskolen på grunn av betydningen for videre muligheter i utdanning og arbeid. Her er imidlertid Kristiansands resultater på nasjonale prøver fortsatt ikke tilfredsstillende.

Frivillighet og demokratisk deltakelse

Helse- og sosialsektoren har ansatt en rådgiver som tilrettelegger arbeidet overfor frivillig sektor, inkludert samarbeidet med Frivillighetens hus. Det er gjennomført tre dialogmøter med frivillige organisasjoner i 2011.

Kristiansand kommune vurderer å opprette en «nettbasert frivillighetsbank» og har kontakt med Oslo kommune som har laget portalen «frivillighetsportalen.no». Det er mulighet for samarbeid med Oslo kommune på dette området.

5.4 Bærekraftig utvikling

Areal- og transport

Regional plan for Kristiansandsregionen 2011 – 2050 ble vedtatt i juni 2011. Kommuneplanen inklusiv kommuneplanens arealdel, ble vedtatt 22.6 og 7.9. 2011.

Samlet biltrafikk ble redusert med 2,4 % fra 2010 til 2011. Fra 2009 til 2011 er reduksjonen 1,4 %, korrigert for befolkningsvekst var nedgangen på 4,9%.

Møllestua barnehage ble ferdigstilt som passivhus i 2011.

Planleggingen av «Framtidens bydel» startet i 2011. Hvilken bydel som blir valgt som «framtidens bydel» avgjøres våren 2012.

Av de 189 miljøsertifiserte virksomhetene var 156 Miljøfyrtårn og 33 Grønt flagg. Internt i kommuneorganisasjonen er det ca 85 miljøsertifikater.

Energieffektiviseringsprogrammet i kommunale bygg ble videreført i 2011 med oppstart av arbeid i 60 nye bygg i tillegg til de 60 byggene som allerede er inne i programmet.

Klimatilpasningshensyn er innarbeidet i kommuneplanen. Det er vedtatt bestemmelser for byggehøyder over havet, flomsoner og skredutsatte områder. Det har ikke vært overskridelser av grenseverdier for lokal luftforurensning i 2011 ut over det som er tillatt.

Årsmiddelverdien for NO2 ligger like under tillatt verdi. Årsmiddelverdien for NO2 var 39 mikrogram/m³ i, mens grenseverdien er 40 mikrogram/m³.

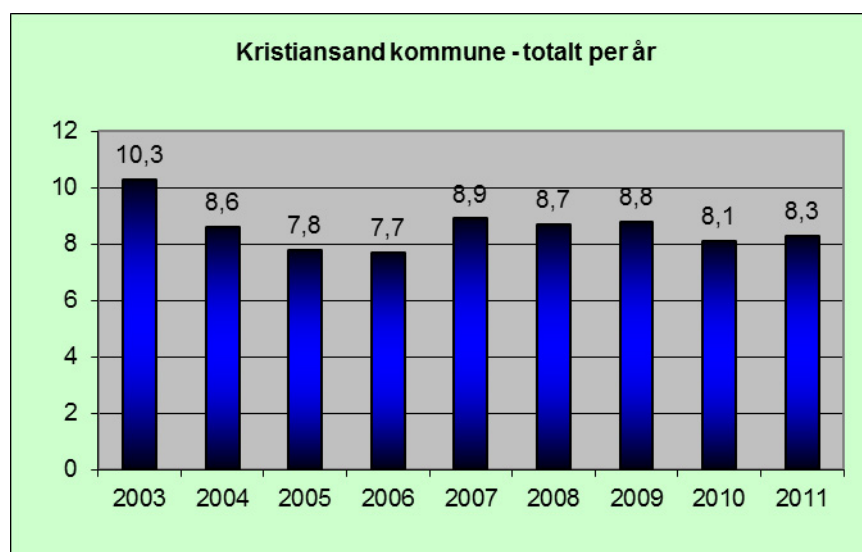
5.5 En kommune i utvikling – arbeidsgivervirksomheten med fokus på arbeidsmiljø

Mål i HP 2011:

- "Sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon."
- «Redusere sykefravær»

Sykefraværet er fortsatt for høyt og det må vurderes tiltak for å motivere for arbeidsdeltakelse i stedet for sykefravær.

Kristiansand kommunes sykefravær totalt pr. år siden 2003

Oversikten viser at kommunen de siste 4 årene har hatt en nedgang i fraværet fra 8,7 % og 8,8 % i 2008 og 2009, til 8,1 % og 8,3 % i 2010 og 2011. Målet for 2011 var å komme ned på 8,0 %, og det har en ikke klart. Imidlertid har langtidsfraværet gått ned, noe som på sikt vil kunne medføre en nedgang i totalt fravær og i andel som går over på uførepensjon.

I 2007, 2009 og 2011 ble det gjennomført medarbeidertilfredshetsundersøkelse. Totalt sett viser undersøkelsen fra 2011 en forsiktig positiv utvikling og at ansatte trives i jobben. Alle sektorene skal ha prosesser i forhold til oppfølging og forbedring av resultatene.

6. Avviksanalyse – driftsregnskap per sektor

Det vises til sektordelen i årsrapporten for kommentarer til årsresultatet. Oversikten nedenfor viser sektorenes andel av driftsutgiftene samt besparelser og overskridelser i forhold til budsjettammen for 2011.

Sektor		R-2011	B-2011	R-2010	Avvik
Beløp i 1000 kr		(A)	(B)	(C)	=(B-A)
Rådmannens stab	Utgift			102 101	0
	Inntekt			7 976	0
	Netto	0	0	94 124	0
Økonomi	Utgift	111 833	112 522		689
	Inntekt	14 544	11 301		3 243
	Netto	97 289	101 221	0	3 932
Oppvekst - Barnehage	Utgift	658 759	634 425	621 695	-24 334
	Inntekt	95 101	63 288	533 394	31 813
	Netto	563 658	571 137	88 301	7 479
Helse- og sosial	Utgift	2 123 938	1 905 368	2 104 381	-218 570
	Inntekt	623 473	419 304	701 779	204 169
	Netto	1 500 465	1 486 064	1 402 602	-14 401
Kultur	Utgift	210 407	204 374	201 357	-6 033
	Inntekt	45 943	39 179	47 045	6 764
	Netto	164 464	165 195	154 312	731
Teknisk u/Kr. Eiendom	Utgift	612 588	547 968	597 583	-64 620
	Inntekt	457 471	390 384	444 356	67 087
	Netto	155 117	157 584	153 227	2 467
Kristiansand Eiendom	Utgift	239 054	221 945	255 504	-17 109
	Inntekt	202 421	178 954	217 685	23 467
	Netto	36 633	42 991	37 819	6 358
Organisasjon*	Utgift	193 078	182 840	196 058	-10 238
	Inntekt	56 969	49 303	73 738	7 666
	Netto	136 109	133 537	122 320	-2 572
Oppvekst - Undervisning	Utgift	1 077 984	991 641	1 050 439	-86 343
	Inntekt	187 485	98 991	182 843	88 494
	Netto	890 499	892 650	867 596	2 151
Sum sektor 1-7	Utgift	5 227 641	4 801 083	5 129 117	-426 558
	Inntekt	1 683 407	1 250 704	2 208 817	432 703
	Netto	3 544 234	3 550 379	2 920 301	6 145
Sektor 9 netto inntekt	Netto	-3 544 234	-3 550 379	-2 978 766	-6 145
Regnskapsmessig overskudd		0	0	58 465	0
Regnskapsmessig underskudd		0	0	0	

* Tall i 2010 gjelder administrasjonssektoren

Som det fremgår av ovenstående tabell viser sektorenes drift en samlet besparelse på 6,1 mill kr etter avsetning til og bruk av fond (før bruk og avsetninger pga overskudd /underskudd i årsoppgjøret). Det er til dels betydelige avvik i enkelte sektorer.

Det samlede regnskapsmessige resultatet i bykassa er kr 0 etter bruk av og avsetninger til sentralt disposisjonsfond.

Økonomisektoren

Det ble et mindreforbruk i forhold til budsjett på 3,9 mill kr som i hovedsak skyldes vakante stillinger (langtidssykemeldinger), økte gebyrinntekter og tidsforskyvning i planlagte prosjekter. Sektoren har i tillegg hatt et stort fokus på kostnader i 2011 både på bakgrunn av

usikkerhet knyttet til ny organisering og inndekning av negative fond (kerneren). Det vises til årsrapportens sektorkapittel for detaljert analyse.

Økonomisektoren har pr. 01.01.12 et disposisjonsfond på 5,8 mill kr. Rådmannen kommer til å foreslå tilbakelevering til bykassa på om lag 2 mill kr av disse i 1. tertialrapport 2012.

Oppvekstsektoren

Sektoren hadde i 2011 et meget godt økonomisk resultat med et samlet overskudd på 9,63 mill kr fordelt med 7,48 mill kr på barnehage og 2,15 mill kr på skole. Det vises til årsrapportens sektorkapittel for detaljerte analyser.

Oppvekstsektorens negative disposisjonsfond er pr 01.01.12 på -6,97 mill kr, fordelt med -3,43 mill kr på barnehage og -3,54 mill kr på skole.

Helse- og sosialsektoren

Helse- og sosialsektoren hadde i 2011 et driftsmessig regnskapsresultat på -14,4 mill. kr, som utgjør 0,97 % av budsjettet. I all hovedsak kan overforbruket knyttes opp mot pleie og omsorgstjenester. Det vises til årsrapportens sektorkapittel for detaljerte analyser.

Sektoren hadde pr 01.01.12 et negativt disposisjonsfond på -23,2 mill. kr.

Kultursektoren

I 2011 viser sektorens driftsmessige regnskapsresultat et netto overskudd på 731 000 kr. Dette tilsvarer et forbruk på 99,6 % av budsjetttrammen – dvs. et underforbruk på 0,4 %. Resultatet i idrettsetaten viser et noe bedre bilde enn virkeligheten grunnet at man har fått helårsbevilgning til driften av Idda, selv om den ikke åpnet før i mai. Dette vil bli etterregnet og gjort opp i 1.tertial 2012 slik at reelt sett er resultatet som fremkommer for sektoren samlet sett noe for godt. Det vises til årsrapportens sektorkapittel for detaljerte analyser.

Sektoren hadde pr. 1.1.2012 et disposisjonsfond på 2,98 mill kr.

Teknisk sektor ekskl. Kristiansand Eiendom

I 2011 viser sektorens driftsmessige regnskapsresultat et netto overskudd på 2.467 mill kr. Dette tilsvarer et forbruk på 98,5 % av budsjetttrammen – dvs. et underforbruk på 1,5 %. Det vises til årsrapportens sektorkapittel for detaljerte analyser.

Sektoren hadde pr. 01.01.12 et disposisjonsfond på 10,2 mill kr

Kristiansand Eiendom

Samlet økonomisk resultat er positivt med 6,358 mill kr. Hovedandelen av det positive resultatet er relatert til vedlikehold, i forbindelse med den nye vedlikeholdsstrategi er det avsatt i overkant av 5,0 mill kr til fremtidig planlagt vedlikehold. Det vises til årsrapportens sektorkapittel for detaljerte analyser.

Kristiansand Eiendom hadde pr. 01.01.12 et disposisjonsfond på 6,095 mill kr.

Organisasjonssektoren

I 2011 viser sektorens driftsmessige regnskapsresultat et netto underskudd på -2,572 mill kr. Dette tilsvarer et forbruk på 101,9 % av budsjetttrammen – dvs. et overforbruk på 1,9 %. Det vises til årsrapportens sektorkapittel for detaljert analyse.

Sektoren hadde pr. 01.01.12 et negativt disposisjonsfond på -1,12 mill kr.

7. Skatt og rammetilskudd

Formues- og inntektsskatten i 2011 viser svikt i forhold til budsjettet på 50,1 mill kr og en reduksjon i forhold til 2010 på 6,3 %. Kristiansand kommunes skatteinntekter ligger på 97,5 % av landsgjennomsnittet i 2011. I 2010 var dette tallet 100,8 %.

Ordningen med løpende inntektsutjevning medfører at en svikt i skatteinngangen, sammenlignet med landsgjennomsnittet, kompenseres fortløpende i rammetilskuddet. Kristiansand kommunes skattereduksjon var betydelig større enn for skatteinngangen på landsbasis målt per innbygger. I forhold til justert budsjett viser netto rammetilskudd en merinntekt på 31,2 mill kr.

8. Forvaltning av energiverksfondet i 2011

Energiverksfondets disposisjonsfond er på 114,9 mill kr og fondets investeringsfond utgjør 365,1 mill kr per 31.12.2011. Anleggsmidler kommer i tillegg med 170,5 mill kr. Fondets samlede regnskapsmessige størrelse knyttet til passivasiden i balanseregnskapet er på 649,8 mill kr. Det er i 2011 lagt til prisstigning med 1 mill kr (0,15 %). I tillegg er det avsatt 6 mill kr fra årsresultatet i 2010.

9. Likviditetssituasjonen

2011 har gjennomgående vært preget av akseptabel likviditet på grunn av opparbeidede fondsreserver. Investeringer er i 2011 i mindre grad enn tidligere, finansiert av likviditetsbeholdningen. Langsiktig likviditetsreserve har blitt styrket på grunn av oppbygging av frie fond. For å ha god likviditet, bør kontantbeholdningen være minst 1/12 av omsetningen og forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld bør ikke være lavere enn 2. Likviditeten i 1. tertial 2012 forventes å være tilstrekkelig.

Viktige faktorer for bykassens likviditet er tidspunktet for låneopptak og nivået på bundne fond. Låneopptakene gjennomføres når likviditeten erfaringsmessig er svakest og når pengemarkedet antas å ha en gunstig prising. Disse låneopptakene kan gjennomføres på kort varsel dersom likviditetssituasjonen tilsier det.

I likviditetsstyringen ses alle kommunale midler under ett og knyttes til det gjennomsnittlige innskuddsvolum i bykassens konsernkontosystem og plasseringer i finansmarkedet. Fleksibiliteten i konsernkontosystemet innebærer at kommunen kan klare seg med en rimelig lav kontantbeholdning og likevel være tilstrekkelig likvid i det daglige. Foliorenten har økt fra 2,5 % i januar til 4,0 % i desember. Gjennomsnittet for 2011 har vært 2,9 %. Ny hovedbankavtale i november har medført betydelig bedre rentebetingelser.

Det anbefales foreløpig ikke å treffe tiltak for å bedre bykassens likviditetsreserve. Så lenge kommunen unngår betydelige regnskapsunderskudd vil det ikke være noen umiddelbar fare for likviditeten til tross for at marginene er små. Det anbefales likevel at likviditetsreserven bevares ved at kommunen opprettholder reserver i form av disposisjonsfond, for lettere å håndtere svingninger i driftsinntekter og driftsutgifter. Eventuell økning i akkumulert premieavvik vil forverre likviditetssituasjonen. Det er derfor mulig man må vurdere tiltak for å unngå for svak likviditet i forbindelse med handlingsprogrammet for 2013-2016.

Det anbefales at kommunen opprettholder et langsiktig perspektiv i finansforvaltningen, noe som er nedfelt i dagens finansreglement. Dette gjør kommunen mindre sårbar i forhold til kortsiktige svingninger i rentenivået.